

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige, at jeg da er tilfreds med, at ministeren understreger, at de, der sidder i de her udvalg – også på fiskeriområdet – er virkelig eksperter, de er ikke smagsdommere osv. Men så er det bare, at man sidder med en stille undren over, at de udvalg skal nedlægges. Så kræver det da i hvert fald en grundig forklaring.

Men det er blot en konstatering af, at hvis vi kan være enige om, at disse udvalg består af saglige eksperter, så er det et godt udgangspunkt for diskussionen om, hvordan arbejdet kan videreføres. Det vil vi gerne deltage i fra Enhedslistens side, således at vi f.eks. kan sikre, at de ressourcer, den eksperterfaring osv., der er omkring forsøgsfiskeri, bæredygtigt fiskeri osv., ikke går tabt, men kan videreføres på en ordentlig måde.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg skal blot helt kort spørge ministeren, om det er sådan, at der er flere eller færre penge til praktisk forsøgsfiskeri osv. til det område.

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Til hr. Kristen Touborg: Om der er flere eller færre penge, det kommer jo fuldstændig an på, hvilke projekter der vil blive ansøgt om midler til fra innovationsloven. For hvis projekterne har den lødighed og den kvalitet, som jeg må formode de har, så vil de sandelig også være højt prioriteret ved uddeling af midler fra innovationsloven.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 11.15

Integrationsministeren deltager i øjeblikket i sin egenskab af europaminister i et af Folketinget indkaldt møde med formændene for de europæ-

iske udenrigspolitiske nævn og har derfor fået tilsagn om først at skulle give møde kl. 13.00.

Behandlingen af de foregående forslag er gået hurtigere, end vi havde beregnet, så jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.15

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 21: Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre med flere love. (Anvisning af boliger til flygtninge, kommunalt samarbejde på integrationsområdet, integrationsråd, ophævelse af revisionsbestemmelse m.v. og udvidelse af danskundervisningens udbyderkreds m.v.). Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 2/10 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Marianne Pedersen (V):

Lovforslag nr. L 21 er lov om ændring af integrationsloven, lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre med flere love. Også her opfylder Venstre sine valgløfter. Venstre vil sikre en hurtigere og smidigere integration, og det kommer vi et skridt nærmere med dette lovforslag.

Lovforslaget indeholder forskellige ændringer. Heraf er nogle af hovedelementerne ændring af integrationslovens krav om anvisning af passende bolig inden for 3 måneder. Ifølge lovforslaget ændres teksten til, at kommunalbestyrelsen snarest muligt skal anvise bolig til de flygtninge, der bliver visiteret til de pågældende kommuner.

Det vil i praksis betyde, at der er en herboende boligansøger, som konkret vurderes at have et mere presserende boligbehov end en flygtning, er kommunen ikke nødsaget til at anvise boligen til en flygtning. Ligestillingen mellem

den herboende og en flygtning med akut boligbehov bliver således en realitet.

De tidligere regler, hvor flygtninge kom først i boligkøen, skabte ofte vrede og frustration blandt herboende boligsøgende. Eksisterende regler har, kan man sige, diskrimineret. De har i hvert fald ikke været med til at skabe forståelse i befolkningen for flygtningenes problemer.

I høringssvaret anfører Dansk Flygtningehjælp, at man er enig i, at det er et samfundsmæssigt problem, hvis borgeren står uden tag over hovedet i længere tid, uanset om den pågældende er nyankommen flygtning eller dansk statsborger.

Det er præciseret, at det stadig er en vigtig kommunal opgave at boligplacere flygtninge. Og det fremgår helt klart af bemærkningerne til lovforslaget, at Udlændingestyrelsen fortsat har handlemulighed i forhold til boliganvisningen, hvis en kommunalbestyrelse ikke i tilstrækkeligt omfang udnytter sine muligheder for at anvise bolig til flygtninge. Blot falder 3-måneders-fristen for kommunerne bort.

Der vil løbende ske en tilpasning af reglerne, således at civilsamfundet fremover gøres til en del af integrationen, f.eks. skal et højskoleophold lettere kunne indgå i introduktionsprogrammet. Et højskoleophold skal kunne påbegyndes i fasen mellem en udflytning fra asylcentret og inden fast ophold i den tilviserede kommune netop for at fremme introduktionsprogrammet for den enkelte flygtning, der har opnået asyl, således at den individuelle kontrakt mellem den pågældende og kommunalbestyrelsen kan påbegyndes uden unødvendig ventetid. Det skal siges, at kommunen kan yde støtte til egenbetalingen efter en konkret vurdering.

På samme måde skabes der mulighed for, at den individuelle kontrakt mellem flygtninge og kommune kan indgås, før kommunalbestyrelsen i pågældende kommune har overtaget ansvaret for introduktionsprogrammet.

Yderligere giver lovforslaget mulighed for en effektiv opkvalificering af højt uddannede flygtninge med et 3 måneders intensivt kursus, således at en tilknytning til det danske arbejdsmarked vil kunne etableres hurtigst muligt. Denne mulighed er målrettet en forholdsvis ressourcestærk og arbejdsparat mindre gruppe. Men det gælder jo også om at få de veluddannede hurtigt videre, så vi kan bruge en større del af ressourcerne på den mere krævende gruppe med et større behov. Kommunernes Landsforening anfører, at der allerede er gennemført enkelte af så-

danne forløb, og at de gode erfaringer hermed bør styrkes og videreudvikles.

KL 13.05

Dernæst giver lovforslaget mulighed for etablering af kommunalt samarbejde, således at det overordnede ansvar for flygtninges integration forbliver i den kommune, hvor bopælen er. Men selve opgaveløsningen kan ligge i en anden kommune, i en bemyndiget kommune. Det skulle give kommunerne en større frihedsgrad og en større fleksibilitet i forhold til opgaveløsningen med integrationen.

Lovforslaget indeholder også en bestemmelse om, at det fremover er Udlændingestyrelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven eller ej. KL er tilfreds med ændringen, idet det fører til en administrativ forenkling og en øget retssikkerhed for den enkelte. Kommunen slipper også for at bøvle med de lidt vanskelige sager.

Der er sket en ændring i den persongruppe, der er integrationsberettiget. Ægtefæller til udlændinge, der opholder sig i her en tidsbegrænset periode, skal alene kunne modtage danskundervisning, og det er efter en anden lovgivning.

Lovforslaget gør op med sprogskolernes monopol. Resultatet af sprogskolernes undervisning har været endog meget svingende. Eleverne kommer også med vidt forskellige forudsætninger. Der er de veluddannede, og der er dem uden basale læsefærdigheder. Og for at løse så bred en opgave, skal monopolet brydes. Vi har nogle gode eksempler på, at det er lykkedes.

Allersidst vil jeg sige, at det er resultatet, der tæller, det er ikke metoderne, og lovforslaget vil blive fulgt op af andre forslag i forhold til en målrettet integration af flygtninge og indvandrere.

Jeg anbefaler lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, at fru Marianne Pedersen, Venstres ordfører, slap lidt let hen over nogle af de problemer, der er i det her lovforslag.

Det er jo rigtigt, at en af ideerne er, at man ophæver 3-måneders-forpligtelsen og erstatter den med et »snarest muligt«, men hvornår er snarest muligt?

Man kan også formulere spørgsmålet på en anden måde. Fru Marianne Pedersen satte nyttilkomne flygtninge over for herboende. Så vil jeg spørge: Hvor lang tid er man nyttilkommen, og hvornår bliver man herboende? Snakker vi om

måneder, eller snakker vi om år, eller er det sådan, at man altid vil komme bagest i køen, hvis der er nogen, som altid har været her, som har et større boligbehov?

Det andet, jeg vil bede fru Marianne Pedersen forholde sig til, er KL's hørings svar, som understreger, at det er vanskeligt at finde boliger, der er tilstrækkelig billige til den lave ydelse, man har sat flygtninge på. Hvordan forholder man sig fra Venstres side til det problem?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil også meget gerne spørge fru Marianne Pedersen, hvordan Venstre vil forholde sig til de tanker, SF har givet udtryk for, nemlig at man frem for at fratage flygtningene retten til at kunne få anvist bolig inden for 3 måneder udvider det, så alle boligsøgende få den ret, så det ikke er en bestemt gruppe boligsøgende, som har ret til at kunne få anvist bolig efter 3 måneder. Den ret kommer altså til at gælde alle boligsøgende i det danske samfund, og der er en vis deadline, tidsfrist, som kommunerne skal overholde, for at skaffe folk tag over hovedet.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg kan svare på begge spørgsmål under ét. Det vil i hvert enkelt tilfælde blive vurderet, om en borger har større eller mindre behov end en anden borger, der er boligsøgende til den samme type lejligheder.

Til spørgsmålet om, hvorvidt man skal være i landet længere eller kortere tid for at være herboende, har jeg i det her tilfælde i forhold til herboende talt om borgere af dansk oprindelse, som har boet her i mange år. Men det kunne også være andre borgere, som har boet her i længere perioder.

Med hensyn til det sidste spørgsmål, om loven ikke skulle indrettes således, at alle havde ret til inden for en 3-måneders-periode at få en lejlighed, vil jeg sige, at jo, det ville være optimalt i forhold til danskere, der i dag står uden bolig, og det ville være optimalt i forhold til flygtninge/indvandrere.

KL 13.10

Regeringen har fremlagt en boligpolitisk pakke, som der løbende vil blive fremsat lovforslag om her i salen. Et af elementerne er, at der fortsat skal bygges almennyttige boliger og gerne flere almennyttige boliger, end vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det er normalt sådan, i hvert fald i de fleste regler, som man laver for borgerne, at borgerne får en mere præcis besked om, hvad deres rettigheder er. Når fru Marianne Pedersen herfra siger, at deres rettigheder er, at de vil få en bolig, når deres behov er der, og så vil man i øvrigt vurdere behovet – uden i øvrigt at sætte nogen som helst form for tidsfrist på – efterlader det mange borgere i usikkerhed om, hvad det betyder. Hvad har de at forholde sig til? Hvornår kan de få anvist en bolig?

Så anførte fru Marianne Pedersen i sin tale, at noget af lovforslaget var møntet på personer af dansk oprindelse. Det går jeg ud fra er en fortællelse, for vi må jo ikke efter lovgivningen differentiere mellem borgerne afhængigt af, om de har dansk oprindelse eller udenlandsk oprindelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg tror ikke helt, at jeg forstod fru Marianne Pedersens svar, for hvis udgangspunktet er, at man vurderer, hvem der har størst behov, og at man kan sætte en herboende foran en nytilkommen og ikke sætter nogen grænse for, hvor lang tid folk er nytilkomne, vil det jo være sådan, at på grund af den elendige boligpolitik, som er blevet ført og desværre fortsat føres, vil der hele tiden være et større behov, end der er boliger til at dække.

Hvis man bliver ved med at sige, at folk, der er nytilkomne, vedbliver med at være nytilkomne, og at en herboende kan prioriteres over disse, er der jo ligesom ikke nogen grænse. Det er derfor, jeg spørger, om man ikke har gjort sig nogen overvejelser om, at der skal være en eller anden grænse for, hvor lang tid man kan lade folk gå uden bolig. Man kunne f.eks. lave et køsystem og lade folk få et nummer i køen, og når det så blev deres tur, fik de retten til den bolig, der nu måtte være. Det ville jo være en konkret måde at gøre det på.

Så nåede fru Marianne Pedersen ikke at svare på det andet spørgsmål, nemlig KL's hørings svar angående problemerne med at finde boliger, som flygtningene kan betale med den lave ydelse, der er sat.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Boligproblematikken er hverken i forhold til herboende eller i forhold til asylsøgere blevet anderledes, og den er ej heller blevet forstærket med det her lovforslag. Tværtimod vil boligpolitikken blive løst med de boligpolitiske tiltag, der vil komme fra denne her regering. Da vi samtidig har registreret, at der er kommet færre flygtninge/indvandrere til landet, vil presset ikke blive større, men vil tværtimod blive af-dæmpet.

Vurderingen vil være den samme. Hvad enten det er en herboende, eller det er en ny asylsøger, der søger en bolig, vil man vurdere det efter, hvor stort behovet er i forhold til forskellige elementer, eksempelvis børn, psykosomatiske problemer osv., osv.

Med hensyn til betalingen af huslejen er det jo derfor, man lægger vægt på, at der bliver opført flere almennyttige boliger, således at der bliver boliger til dem, der ikke har de store indtægter.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Søndergaard for sin tredje og dermed sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Er det Venstres opfattelse, at den pris, almennyttige boliger koster, er en pris, der kan dækkes inden for det budget, som man har besluttet, at en flygtning skal kunne leve for med de nye regler?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg ved ikke, om hr. Søren Søndergaard havde forestillet sig, at man skulle have billigt barakbyggeri til flygtninge/indvandrere. Det, vi kan tilbyde, er en almennyttig bolig, og så må man i de enkelte tilfælde se, hvordan huslejen kommer til at hænge sammen i forhold til de økonomiske midler, flygtninge/indvandrere har til rådighed.

Kl. 13.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg vil gerne starte med at bede ministeren om at sørge for, at høringssvarene i fremtiden kommer over så betids, at man kan nå at læse dem, inden vi har første behandling. Ellers vil vi fremover søge udsættelse af førstebehandlinger.

Men til forslaget: Lovforslag nr. L 21 indeholder en masse småændringer af forskellige love på integrationsområdet, som kun har det formål på at rationalisere det 3-årige integrationsprogram. En rationalisering betyder at gøre det samme lidt billigere eller lidt hurtigere, og vi kunne såmænd godt have tænkt os, at regeringen ville gøre lidt mere lidt hurtigere i denne her sag.

Da vi vedtog integrationsloven i 1998, var den den første af sin slags, og den var på det tidspunkt et godt bud på en løsning på de problemer, flygtninge og indvandrere støder ind i, når de kommer til Danmark. På den anden side har det vist sig, at integrationen stadig ikke fungerer godt nok. Indvandrerne vinder stadig væk ikke fodfæste på det danske arbejdsmarked, og den kulturelle og medmenneskelige integration er minimal.

Da vi i 1998 indskrev, at loven her skulle revideres i 2002, var det nok noget mere omsiggribende end det her, vi havde tænkt os. En regering, som har vundet et valg ved at lave overbudspolitik på udlændingområdet, burde efter Socialdemokraternes mening gå meget mere konstruktivt til værks end det, vi ser her i revisionsforslaget. Men der er da håb om, at der er mere substans i de lovforslag, regeringen allerede har bebudet den fremsætter til januar.

På indholdssiden er det vigtigste nye i L 21, at der bliver flere aktører til at løse integrationsopgaverne, og vi er meget åbne over for, at både ungdomsskoler, højskoler, virksomheder og nabokommuner skal have mulighed for at samarbejde om at løse opgaverne i løbet af integrationsprogrammets løbetid.

I forhold til sprogcentre har vi ikke noget imod flere aktører. Vi har store forventninger til ideen om arbejdspladsdans, men vi ønsker ikke ulige konkurrencevilkår, når det drejer sig om bl.a. udbud, tilsyn, pædagogik og kvalitet i uddannelsen. Vi ønsker ikke konkurrenceforvridning og en ny uddannelsesindustri med kassetænkning, som vi har set tidligere på området, med mange små udbydere med tvivlsom kvalitet i uddannelsen.

Det er en god idé at indføre særlig opkvalificerende aktiveringsforløb, som skal føre til ordiner beskæftigelse inden for det erhverv, udlændinge har praktiseret i hjemlandet. Men hvorfor skal reglen kun gælde højtuddannede? Vi mangler bestemt også erhvervsuddannet arbejdskraft lige nu.

Hvad angår reglen om flygtninges ret til en passende bolig inden for 3 måneder, er vi op-

mærksomme på, at den af mange opfattes som positiv særbehandling af flygtninge. Det er ikke hele sandheden, for flygtninge, som er visiteret til en bestemt kommune, kan jo ikke bare flytte til Holmsland, hvor husene er billige og skatten lav. De er jo fastlåst i placeringskommunen i 3 år.

Men Socialdemokraterne vil alligevel gerne være med til at smidiggøre retskravet på de 3 måneder til en passende bolig under forudsætning af, at der ikke ændres på den ligelige fordeling af flygtninge i kommunerne, og vi er tilfredse med, at ministeren kan gribe ind, hvis kommunen ikke hurtigt finder en passende bolig til de flygtninge, den modtager.

Vi ønsker også, at der i den nye lovgivning tages hensyn til flygtninges særlige forhold, og vi bakker især op om, at et højskoleophold eller lignende skal være muligt i en anden kommune end modtagerkommunen, men er betænkelige ved, at netop modtagerkommunen sammen med flygtningen ikke har indflydelse på den første individuelle kontrakt om f.eks. højskoleophold og lignende.

I forslaget er der også en afskaffelse af appelmuligheden, når Udlændingestyrelsen afgør, om en udlænding er omfattet af integrationsloven. Der indgår også en afvigelse fra forvaltningsloven og persondataloven. I begge tilfælde ønsker vi sikkerhed for, at udlændinges retssikkerhed opretholdes.

Desuden foreslås det, at arbejdsmarkedets parter ikke længere skal være repræsenteret i kommunernes integrationsråd, men at de kan, hvis det ønskes. Vi vil gerne vide, hvem der skal ønske det: kommunerne, borgerne eller parterne selv? Og vi ønsker helt klart at drøfte rådernes sammensætning nærmere.

Vi vil også gerne vide, hvorfor parternes tilstedeværelse i rådene ikke prioriteres højt, når nu integrationen på arbejdsmarkedet ellers har så høj en prioritet.

Så Socialdemokraterne vil som sagt gerne være med til at spare tid og penge i håndteringen af integrationsprogrammerne, især og hvis de bruges til øget integrationsindsats. Så vi er positive og vil arbejde konstruktivt med forslaget i udvalget.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg har lige et par spørgsmål, jeg vil stille fru Anne-Marie Meldgaard.

Vi har jo hørt fra Socialdemokratiets side gang på gang, at det var forfærdeligt, hvad der blev vedtaget ved det samarbejde imellem regeringen og Dansk Folkeparti, der udmøntedes i udlændingeaftalen.

Nu så vi altså, at det førte til det, der hedder ophævelse af 3-måneders-reglen, og nu hørte jeg fru Anne-Marie Meldgaard sige, at hun var tilhænger af, at denne 3-måneders-regel skulle smidiggøres.

Men jeg vil godt have et klart svar på spørgsmålet fra fru Anne-Marie Meldgaard: Vil Socialdemokratiet fastholde ophævelsen af 3-måneders-reglen, hvis Socialdemokratiet atter – hvad gud forbyde – måtte få indflydelse på lovgivningen? Det var det ene.

Og så er der også det, som jeg ikke kan lade være at spørge om: Det er jo et fast motto hos Socialdemokratiet, at det ikke gælder antallet, det gælder kun integrationen. Jeg vil spørge: Vil fru Anne-Marie Meldgaard fastholde, at antallet virkelig skulle være ligegyldigt for integrationen?

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er faktisk rimelig nemt at svare på. For det første har jeg stillet nogle betingelser for at tilslutte mig 3-måneders-boligkravet, og dem går jeg stærkt ud fra at ministeren vil opfylde. Og hvis de bliver opfyldt, har vi selvfølgelig ingen intentioner om at ændre på det den dag, Socialdemokratiet kommer til regeringsmagten igen.

Vi er ligesom alle andre åbne over for, at sker der ændringer i samfundet på det tidspunkt, som gør, at vi skal se på det her, så gør vi det.

Hvad angår antallet af flygtninge, så tror jeg aldrig nogen sinde, jeg har udtalt mig om, at det skulle være et problem – eller det modsatte.

Når vi taler om flygtninge, hvad vi gør her, så er Socialdemokratiet meget, meget åben over for at modtage de flygtninge, der hører ind under de konventioner, som vi har skrevet under på at vi vil overholde. Og jeg har med glæde bemærket mig, at det har regeringen med ministeren i spidsen også tilkendegivet i nogle af de forslag, som vi skal behandle efterfølgende. Så det er jeg rimelig tryk ved.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jamen så vil jeg kun udtale min glæde over, at fru Anne-Marie Meldgaard hermed tilkendegiver, at ophævelsen af 3-måneders-reglen var en

stor fordel, for jeg har jo hørt Socialdemokrater og venstrefløjens sige noget andet tidligere. Det glæder mig, at man vil fastholde den store gevinst, der er kommet på en redelig tale om integration, selv om redeligheden stadig væk har sine begrænsninger, når man nægter virkelig at fastholde, at antallet selvfølgelig er afgørende.

Jeg vil godt heroppefra lige rundkaste det gode billede, som er brugt før, at man ikke kan tørre op i et badeværelse, man kan ikke få orden på tingene, hvis vandhanen stadig løber. Og det er så enkelt og elementært, at det også er noget, som den hidtidige meget modstridende venstrefløj skulle erkende, at så længe antallet er så stort, som det er, der er ikke mulighed for nogen form for integration.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Ja, det er vel, hvad jeg kunne forvente, det her. Jeg beklager meget sådan en overfortolkning af mine politiske udmeldinger omkring boligforholdet. Det tager vi, når det kommer. Jeg er sikker på, at regeringspartierne og Socialdemokraterne i den her sammenhæng nok skal finde en løsning og er meget enige.

Hvad angår flygtninge, synes jeg, at vi én gang til ser den der totale sammenblanding af, hvornår vi taler flygtninge, og hvornår vi taler indvandrere. Og i den her sammenhæng taler vi flygtninge, og jeg synes, det er en uanstændig sammenligning at sammenligne dryppende vandhaner med flygtninge.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Krarup for den tredje og sidste korte bemærkning til fru Meldgaard.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Nej, men det er fru Anne-Marie Meldgaards tale om uanstændighed, som kalder mig herop. Jeg er ikke håndværker, jeg har ikke særlig fikse fingre, men jeg synes, at jeg bruger et enkelt og klart billede af, hvordan man løser et problem. Og at kalde det, at man altså tilfældigvis vælger billedet fra badeværelset, for uanstændigt, synes jeg, må jeg sige til fru Anne-Marie Meldgaard, er en sensibilitet, som ikke anstår sig i en debat mellem voksne mennesker.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Kun en lille bitte bemærkning: Drypvand er spildevand, og jeg anser ikke flygtninge for at være spildte.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Krarup som ordfører.

Søren Krarup (DF):

Det er fristende at indlede en behandling af dette lovforslag med at knytte nogle bemærkninger til den brug af ordet integration, som jo også er indeholdt i selve navnet på loven.

Som bekendt var det i 1998, at den daværende regering fik integrationsloven vedtaget, og efter min mening var denne lov endnu et forsøg på at komme uden om indvandringens egentlige og afgørende problem. Vi møder samme forsøg hos de samme partier i dag. De skal bare integreres, siger venstrefløjens om de flygtninge og indvandrere, der volder så store problemer. Ja, bare.

Forleden så jeg fru Sophie Hæstorp Andersen på Socialdemokratiets vegne beklage den glædelige udvikling, der er sket på indfødsretsområdet, hvor de uhyggeligt store tal på indfødsretstildelinger er gået kraftigt ned på grund af regeringens og Dansk Folkepartis stramninger, idet fru Hæstorp Andersen mente, at dette ville hæmme integrationen.

Forholdet er jo, at integrationen hæmmer sig selv, eftersom de fremmede for de flestes vedkommende har hjemme i en kultur og en religion, der er væsensforskellig fra dansk kultur.

Forholdet er, at integration i sidste og afgørende instans er et spørgsmål om kultur, og at kulturforskelle for ikke at sige kulturmodsatninger ikke ophæves ved hjælp af alskens økonomiske og erhvervspolitiske foranstaltninger. Forholdet er, at integration af især muslimer i et kristent land er et overmåde vanskeligt og normalt umuligt forehavende, som ingen lovgivning kan bagatellisere eller sætte over.

Det var det, man forsøgte i 1998 med integrationsloven. Og viljen var lige så god, som den var naiv, og bragte sig selv ud i tilstande, som med rette vakte danskernes raseri, bl.a. den famøse regel om, at fremmede skulle have en bolig efter 3 måneder, hvorved de trængte danske boligsøgende tilbage i køen. Dette ophæves med det foreliggende lovforslag i forlængelse af Dansk Folkepartis aftale med regeringen fra maj måned. Det er godt. Og stort set må man efter

min mening sige, at de forskellige ændringer eller justeringer, som lovforslaget indeholder, er gode og berettigede.

Hensigten med lovforslaget er, som ministeren siger, at skabe mulighed for en mere smidig administration, og ingen kan jo være modstander heraf. Det betyder øget mulighed for samarbejde kommunerne imellem, det betyder, at andre end sprogcentre kan tilbyde danskundervisning. Det betyder også, at et højskoleophold i højere grad kan komme ind i billedet som integrationsmulighed. Jeg gætter på, at dette forslag ikke vil skabe sorg i ministerens højskolehjerter, og jeg sympatiserer med hensigten, idet både højskolerne og de fremmede kan have gavn af muligheden, om end jeg ikke kan undertrykke et lille smil ved tanken om, hvad Grundtvigs historisk-poetiske højskole, der skulle vække danskheden i karlenes og pigernes sind, i dag kan bruges til.

Men kan dette bidrage til at befæste og øge det danske i denne indvandringstid i en gammel nation, så skal der ikke lyde nogen klage fra os, der er grundlæggende skeptiske over for den overfladiske og misforståede opfattelse af begrebet integration, som det politiske liv hidtil har hengivet sig til, og vi tilsiger vor støtte til smiddiggørelsen af en tvivlsom lov.

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg tror, at hvis det er Dansk Folkepartis definition af den danske kultur, så vil der være umådelig mange i det her land, sågar i det her Folketing, som ikke vil føle sig særlig integreret i den kultur, Dansk Folkeparti lægger for dagen, særlig når hr. Søren Krarup giver udtryk for, at det er Gud, der skal forbyde, at der sker regerings-skifte.

I et demokrati må det vel være folket, der bestemmer, hvorvidt der skal være den ene regering eller den anden regering. Men det kan jo så godt være, at det er den kulturforskel, der er mellem mig og hr. Søren Krarup, at jeg mener, at det er folket, der skal bestemme regeringen og ikke Gud.

Det, jeg gerne vil spørge hr. Søren Krarup om, er: Er det ikke rigtigt, at det her integrationsforslag ikke er fra venstrefløjen, men fra ministeren? Så hvis man skal skælde ud på den nuværende lovgivning over, at den ikke er god nok, eller at den ikke tager højde for alle de fejl, der i øvrigt er, som hr. Søren Krarup anfører, så må

det vel være regeringen, hr. Søren Krarup burde skælde ud på og ikke på venstrefløjen.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jamen jeg bliver altid så bevæget, når hr. Kamal Qureshi heroppefra vil fortælle mig, hvad dansk kultur er, og også umådelig taknemmelig.

Men må jeg sige, at sådan et godt gammelt udtryk som »hvad Gud forbyde«, det er faktisk ikke en bekendelse, men en fast vending, der ikke skal lægges mere i end nødvendigt. Og må jeg sige, at det, der er det særlige for dansk kultur – det er en oplysning til hr. Kamal Qureshi – er, at man netop ud fra kristendommens forståelse af kultur og samfund overhovedet ikke kan bruge Vorherre, det kan man faktisk ikke.

Må jeg sige, at dansk kultur er nøje sammenhængende med kristendommens sondring mellem Guds og kejserens rige, og netop derfor sættes samfundet i dansk kultur som noget rent verdsligt eller med et finere ord sekulært, noget, der er ganske fremmed for enhver anden kultur.

Må jeg så lige sige til sidst, at integrationsloven er jo ikke lavet af regeringen. Den blev lavet af den forrige regering, og det er den lov, der var trekantet, og som regeringen prøver på at gøre bedre.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil da gerne tage imod hr. Søren Krarups glæde over, at jeg anfører, hvordan den danske kultur er set med mine øjne og dermed med mange af de menneskers øjne, jeg deler kultur med. Der er ikke nogen tvivl om, at den definition af danskheden, som hr. Søren Krarup står for, er noget, jeg ikke på nogen måde kan tilslutte mig, og jeg er fuldstændig klar over, at det er der mange andre i det her land, der heller ikke kan.

Desuden vil jeg lige sige, at SF jo ikke har stemt for den tidligere integrationslov, så derfor kan vi ikke klandres. Det mener jeg heller ikke Enhedslisten har. Så det er jo reelt set en diskussion, som må ske i en snæver partikreds her i Folketinget, og som hr. Søren Krarup kan skælde ud på.

Det, som er lidt underligt for mig at se, er, at hvis hr. Søren Krarup mener, at det er et meget, meget dansk træk at adskille tingene, så kan jeg ikke forstå, hvorfor hr. Søren Krarup gentagne gange anfører den kristne religion som bærende for det danske samfund, hvis hr. Søren Krarup

mener, at det er så vigtigt at lave en skarp adskillelse mellem det religiøse og det verdslige, som jeg også synes er vigtig. Så kan jeg ikke forstå, hvorfor hr. Søren Krarup ofte bruger religion som et argument.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg hørte integrationsministeren foreslå, at vi skal lave et symposium, men det er jo faktisk ganske væsentligt.

Må jeg sige til hr. Kamal Qureshi, at der jo overhovedet aldrig er tale om, at en luthersk præst kan bruge religionen som argument. Der er tale om en forståelse af, at hvis ikke et ord med absolut myndighed sætter adskillelsen mellem åndeligt og verdsligt regimente, mellem Guds og kejserens rige, så bliver det ikke sat.

Det er derfor, det er så overmåde overfladisk i øjeblikket at høre folk komme og fortælle – som også hr. Kamal Qureshi – at det er oplysningstidens adskillelse af politik og religion, det handler om. Denne oplysningstid førte ganske logisk til alle mulige totalitære regimer, begyndende med den franske revolution. Det er kristendommens fastholdelse af adskillelsen mellem åndeligt og verdsligt regimente, der sætter det verdslige, og derfor er kristendommen simpelt hen det afgørende i dansk kultur; ikke sådan at dansk kultur er kristen, men sådan at kristendommen har sat dansk kulturs stæde eller væsen.

Kl. 13.35

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg føler mig altid lidt underlig i de her debatter, når jeg kommer efter hr. Søren Krarup, fordi jeg ligesom skal vende tilbage til den strengt verdslige verden og en prosaisk behandling af et lovforslag, men sådan er nu det. Og det er vilkårene.

Noget af det, der er blevet ændret markant, da den nye regering trådte til, og da der var et nyt flertal i Folketinget, var jo, som det har været nævnt utallige gange, at der kom en ny udlændingepolitik. I foråret gennemførte vi en række stramninger, som vi i Det Konservative Folkeparti var særdeles tilfredse med og meget glade for.

Nu kommer så anden del, og den kommer lidt i flere afdelinger, men er begyndelsen til en

bedre integrationsindsats. Formålet med integrationsindsatsen, både før og efter det her lovforslag, er jo, at udlændinge, der af den ene eller anden grund kommer til Danmark, så hurtigt som muligt skal kunne deltage i samfundslivet og i arbejdslivet på lige fod med den øvrige del af befolkningen. Jeg tror, det er noget af det, vi alle sammen kan blive helt enige om.

Jeg er overbevist om, at to af de allervigtigste midler til en god integration og en god kontakt til det øvrige samfund er sprog og arbejde. I regeringens integrationsudspil fra marts måned er der nævnt fire hovedtemaer i integrationsindsatsen. Det er: Hurtigt i arbejde, effektiv danskundervisning, en bedre udnyttelse af kvalifikationer og så et punkt, der hedder: Integration, et fælles anliggende. Lovforslaget tager fat i nogle af de tiltag, der er foreslået i udspillet.

Inden jeg nævner nogle få udvalgte punkter fra forslaget, vil jeg sige, at en rød tråd gennem det hele jo er større fleksibilitet og større smidighed i tilrettelæggelsen af integrationsforløbene. Systemerne skal i videst muligt omfang tage hensyn til, at de mennesker, det her drejer sig om, har meget forskellige forudsætninger og meget forskellige muligheder for deres deltagelse i integrationsprogrammerne og meget forskellige muligheder for at få et godt udbytte af dem.

Men som sagt vil jeg lige nævne et par af punkterne, og noget af det, der har været nævnt, er, at der brydes med sprogcentrenes monopol og blødes op i holdsætningerne i danskundervisningen. Formålet med det er bl.a., at kommuner og virksomheder skal få mere fleksible muligheder for at kombinere danskundervisningen med beskæftigelse på det private arbejdsmarked, med aktivering eller med uddannelsesforløb.

I sammenhæng hermed skabes der også mulighed for, at kommunerne kan inddrage sprogcentre og eventuelt andre udbydere af danskundervisning i beskæftigelsesindsatsen i forbindelse med formidling af job eller arbejdspraktik. Det tror jeg er en rigtig god ting, for jeg tror en traditionel arbejdsformidling er mindre egnet til at finde job til flygtninge/indvandrere, som er i færd med at vinde fodfæste i samfundet, end netop dem, der underviser på danskkurserne. Dét får man et kendskab til den enkelte person, som gør, at man på en positiv og god måde kan bidrage til, at de finder et job.

Vedrørende udlændinge, der medbringer en uddannelse fra hjemlandet, som ikke umiddel-

bart direkte kan anvendes her i landet, vil kommunerne nu få mulighed for som aktivering at tilbyde særlig opkvalificerende forløb til udlændinge, der har en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Jeg håber, den mulighed vil blive brugt flittigt dér, hvor der er mulighed for det. Det er på alle måder spild af ressourcer, hvis en udlænding, der kommer her til landet med en høj uddannelse eller med en uddannelse i det hele taget, ikke også får mulighed for at bruge den.

Så vil jeg lige til sidst omtale den ændring, der går på anvisning af bolig til flygtninge. Det har jo været meget oppe, og det var, som det har været nævnt, et led i aftalen med Dansk Folkeparti, at frem for at have pligt til inden for 3 måneder at anvise en passende bolig, så hedder det nu, at man har pligt til »snarest muligt« at skaffe en bolig til nyttilkomne flygtninge.

Men jeg behøver vel ikke at nævne, at Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget?

Kl. 13.40

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kamal Qureshi som ordfører.

Kamal Qureshi (SF):

Vi vil starte på samme måde, som vi gjorde efter valget, nemlig med at sige, at vi som udgangspunkt vil gå ind i forhandlingerne og samtalerne med regeringen og ministeren for at prøve at gøre tingene så godt som muligt, så fleksible som muligt, for at få vores nyankomne integreret i det her samfund.

Det er en stor glæde for mig, at jeg de sidste par gange, hvor jeg dels har mødt ministeren i forbindelse med nogle debatmøder dels har hørt ministeren, har bemærket, at ministeren klart har tilkendegivet, at han er meget optaget af den massive diskrimination, som grupper af de etniske minoriteter møder i det danske samfund, som forhindrer dem i at kunne komme i praktik og gennemføre en uddannelse eller forhindrer dem i at kunne få et arbejde eller komme ind på diskoteker, hvor unge mennesker kan møde hinanden, eller for den sags skyld den forskelsbehandling, som nogle af dem oplever i deres hverdag.

Det glæder mig meget, at ministeren på det område synes, at det er et alvorligt problem, som vi bør gøre noget ved, for det er jo vigtigt at vide, at selv om vi skal betragte sprog og uddannelse som nogle meget, meget vigtige kriterier for at kunne blive en del af det her samfund, så

er det jo stadig væk sådan, at 43 pct. af de veluddannede etniske minoriteter, som taler sproget flydende, oplever, at de bliver forskelsbehandlet.

Jeg ved, at ministeren har set nogle tal fremlagt af mig for ganske nylig, og det er klart, at det er en problemstilling, vi ikke får løst alene ved at give dem et arbejde eller sikre, at de taler sproget. Det er vigtigt, at vi fjerner den forskelsbehandling, så de kan føle sig som ligeværdige borgere i deres eget land.

Så som udgangspunkt synes jeg, at det er glædeligt at se, at sprogundervisningen bliver gjort mere fleksibel, sprogundervisningen bliver gjort betydelig mere arbejdsmarkedsorienteret. Det er noget, som vi fra SF's side har anført som en fordel længe og synes, at det er glædeligt, at der nu bliver åbnet op for de muligheder.

De dele af forslaget, jeg gerne vil trække frem, og som jeg meget gerne vil drøfte videre i udvalget og prøve at få afklaret, er bl.a. det omkring boliganvisningen. Hvad betyder »snarest«, hvis man er boligsøgende? Det er jo klart nok, at hvis folk kommer på et højskoleophold og ikke længere er boligsøgende, så står de jo ikke på en liste længere, men det er vigtigt, at vi i hvert fald på et eller andet plan holder øje med, at folk ikke kan gå rundt i årevis uden at få anvist en bolig af en kommune. Så det er i hvert fald vigtigt at få afklaret, hvornår Udlændingestyrelsen vil træde til og skaffe en bolig til boligsøgende flygtninge.

Dernæst synes jeg også, det er vigtigt at kigge på hele visitationssystemet. Jeg hørte ministeren sige, at han synes, det var for stift, når personer nødvendigvis skulle blive i den samme kommune, hvis nu der var arbejde på den anden side af kommunegrænsen, eller hvis de kunne få en uddannelse på den anden side af kommunegrænsen. Derfor er jeg lidt ked af at se, at man fastholder den visitationsregel, som den gamle regering havde, hvor man bliver stavnsbundet til at opholde sig i den samme kommune, selv om der findes mulighed for at få en bolig, et arbejde eller en uddannelse et andet sted i landet.

Jeg synes, den fleksibilitet bør være der, og at regeringen bør være imødekommende og åbne op for en sådan fleksibilitet, så folk kan flytte sig til de steder, hvor der er arbejde, hvor der er en bolig, hvor der er en uddannelse, frem for at opholde sig inden for en kommunal grænse.

Så har jeg bemærket, at Dansk Arbejdsgiverforening anfører, at de synes, det er et problem, at asylsøgerne selv skal betale 600 kr. eller 1.200

kr. for at gå op til en studieprøve, og at det muligvis vil afholde en del fra at gøre det i betragtning af de økonomiske midler, de har til rådighed.

Det synes jeg også er noget, som vi bør kigge på, om det er rimeligt, at mennesker, som i forvejen ikke har forfærdelig mange penge, skal betale for at kunne gå op til en eksamen, som rent faktisk er noget, som arbejdsmarkedet skal bruge for at vurdere deres sprogkundskaber.

Kl. 13.45

Så som udgangspunkt er vi positivt indstillet over for den fleksibilitet, dele af lovforslaget lægger op til, men vi vil meget gerne se på nogle af de andre elementer og gå ind i en konstruktiv dialog med regeringen om det.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Hr. Kamal Qureshi udtalte sin tilslutning til forslaget på at forhindre diskrimination, og han nævnte bl.a., at det skulle være muligt for alle at komme på diskoteker, hvor unge mennesker, som han sagde, kan møde hinanden.

Nu er jeg desværre så gammel, at jeg sjældent har haft min gang på diskoteker, men jeg har ladet mig fortælle, vil jeg gerne sige til hr. Kamal Qureshi, at det ikke ville være mig muligt at møde unge *kvindelige* flygtninge og indvandrere.

Jeg vil gerne spørge, om der i denne tale om protest mod diskrimination er tale om, at unge *kvindelige* indvandrere omhyggeligt holdes væk fra et møde med danskere, fordi danskerne af en eller anden grund måske ikke anses for værdige til at møde dem.

Lad mig stille spørgsmålet helt konkret: Kan jeg, hvis jeg kom på et diskotek, også møde *kvindelige* indvandrere der?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Kamal Qureshi, om ikke hr. Kamal Qureshi er klar over, at der allerede i forhold til gældende regler og også fremover vil være mulighed for at søge dispensation for en flygtning, dersom han bedre vil kunne blive integreret i en anden kommune end den, han først er anvist bopæl i.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Lad mig tage det sidste først. Vi har set en hel del eksempler på professorer, som har siddet oppe i Skagen, og hvor der har været en ledig

stilling i Odense, og vedkommende har ikke kunnet flytte sig. Vi har også eksempler på torturofre, som har været bosat i en kommune, hvor behandlingscenteret lå et helt andet sted.

Så det er da overraskende, at fru Marianne Pedersen mener, at den eksisterende lovgivning er så problemfri. Der var vel ikke behov for at gøre så stort et problem ud af den integration, som regeringen har gjort så stort et problem ud af, hvis det hele fungerede. Det mener jeg ikke det gør.

Til hr. Søren Krarups spørgsmål: Vi havde et fantastisk godt ophold i Canada med Integrationsudvalget, hvor vi også var på diskotek med bl.a. hr. Søren Krarups partifælle Peter Skaarup, hvor han ved selvsyn kunne se, at på det diskotek var der masser af unge mennesker af både det ene og det andet køn – jeg tror også, at både undertegnede og Peter Skaarup værdsatte det – med forskellig etnisk baggrund, og de fungerede fint sammen.

Hvorvidt hr. Søren Krarup vil kunne møde en ung pige med indvandrerbaggrund, hvis hr. Søren Krarup går ind på et diskotek, kan jeg ikke love hr. Søren Krarup, men jeg vil da mene, at hvis man gør tilgangen lettere og ikke afviser folk ved indgangene, så gør det det lidt lettere at møde dem indenfor.

Jeg har i hvert fald en meget underlig historie, hvor gruppen Outlandish fortalte, at de på et tidspunkt skulle ind og give en koncert på et diskotek – det er tre unge mennesker, hvoraf den ene har pakistanske rødder, den anden har marokkanske rødder og den tredje har rødder fra Honduras – og de tre unge fyre kunne ikke komme ind på det diskotek, de faktisk skulle spille på og holde en koncert på, fordi de blev afvist ved indgangen, indtil ejeren kom ud og fortalte dørmanden, at det rent faktisk var dem, der skulle ind at spille musikken, så de godt måtte komme ind.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Til hr. Kamal Qureshi vil jeg gerne have lov at fastholde, at dispensationsmuligheden med hensyn til at få lov at flytte fra et sted til et andet findes i dag, og den vil også findes fremover.

Derudover har jeg ikke på noget tidspunkt givet udtryk for, at dette her er problemfrit. Det har det heller ikke været tidligere. Men det har ligget regeringen meget stærkt på sinde at være fleksibel, og jeg mener, hr. Kamal Qureshi må

medgive, at lovgivningen her er udtryk for fleksibilitet.

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Nu er det jo meget karakteristisk, at hr. Kamal Qureshi i sit svar til mig slutter med at fortælle en historie om tre mænd, der skal ind på et diskotek. Det var faktisk ikke det, jeg spurgte om.

Jeg spurgte: Kan man også møde kvindelige indvandrere? Jeg ved jo, at mandlige indvandrere gerne vil på diskotek, for der kan de træffe danske piger. Men jeg har hørt, at det ikke lader sig gøre at træffe kvindelige indvandrere, fordi der i disse familier er en eller anden foragt for det danske, som gør, at kvinderne i hvert fald ikke får lov at komme der.

Outlandish er vist et eller andet orkester, er det ikke det? Dem vil jeg ikke interessere mig for. Det er vist herrer. Men jeg spurgte: Kan man møde kvindelige indvandrere på diskotekerne?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning til hr. Kamal Qureshi.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår simpelt hen ikke hr. Kamal Qureshis svar til hr. Søren Krarup. Hvis jeg skulle have svaret hr. Søren Krarup, ville jeg da have sagt: Hvad er det dog for et stereotyp billede af indvandrere i Danmark? For det, hr. Søren Krarup taler om, er jo en bestemt religion og en bestemt kategori inden for den religion: muslimske kvinder med slør. Det er det, det handler om.

Men vi ved jo, at vi i Danmark har indvandrede fra Tyrkiet, vi har indvandrere fra Jugoslavien, vi har indvandrere fra Latinamerika; vi har indvandrere fra massevis af lande, og i alle de lande er der diskoteker, som man kan gå på og møde lokalbefolkningen, både kvinder og mænd.

Så hvorfor sagde hr. Kamal Qureshi ikke til hr. Søren Krarup, at det er et fuldstændig stereotyp billede af indvandrere at tro, at alle indvandrerkvinder i Danmark er muslimske og går med slør.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det var noget af en irettesættelse, jeg fik fra hr. Søren Søndergaard.

Det må jeg rette mig efter og sige til hr. Søren Krarup, at hvis hr. Søren Krarup vil med mig ud en lørdag aften på en salsabar i København og danse salsa, så vil jeg præsentere hr. Søren Krarup for mange smukke piger med mange forskellige etniske baggrunde. Nu håber jeg ikke, min kone sidder derhjemme og ser fjernsyn, sådan at jeg får ballade, når jeg kommer hjem, men hun kan jo selvfølgelig tage med sammen. Hr. Søren Krarup. Det er åbent tilbud: Vi kan gå ud en lørdag aften, og så vil jeg præsentere hr. Søren Krarup for mange. Jeg ved ikke, hvordan de modtager hr. Søren Krarup, det kan jeg ikke garantere for, men jeg vil gerne præsentere dem for hr. Søren Krarup.

Jeg vil så sige til fru Marianne Pedersen, at jeg jo startede med at sige, at jeg syntes, det her forslag lagde op til øget fleksibilitet på en række områder. Det gjorde jeg rent faktisk. Jeg sagde også, at vi værdsætter, at det her forslag lægger op til øget fleksibilitet.

Det, jeg anførte i forhold til de problemstillinger, vi har oplevet tidligere, er, at hvis dispensationsregler eksisterer og de fungerer, så er det fint nok. Vi vil bare sikre os, at de gør det, sådan at der ikke er flygtninge, som bliver lukket inde i nogle kommuner, hvor deres mulighed for at få arbejde, uddannelse eller andet eksisterer på den anden side af kommunegrænsen.

Hvis ikke der er nogen problemer af den karakter og det er ligetil at få den dispensation, som fru Marianne Pedersen taler om, så er det fint; så har jeg det fint med det. Det er udmærket for mig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Krarup for en kort bemærkning. Det er nummer tre og dermed den sidste.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg takker for det smukke tilbud om at blive inviteret med på diskotek. Det kunne sikkert være hyggeligt, bortset fra at mine danseevner formodentlig ikke er sådan, at det ville have den store virkning på det modsatte køn.

Men det, jeg faktisk ville spørge hr. Kamal Qureshi om, var jo netop de kvinder, som hr. Søren Søndergaard fuldstændig rigtigt gør opmærksom på er muslimer. For jeg synes i denne tale om moddiskrimination, antidiskrimination, at det jo altså er ganske tankevækkende, at der er en ganske bestemt del af dem, der kommer her til landet, som ikke vil kende til de danske

regler og ikke vil rette sig efter de danske skikke, og jeg synes jo nok, man må have lov til lige at bemærke over for al den snak om lighed og ligestilling, at der altså er nogle, der ikke vil være lige med os andre.

Jeg vil stadig væk spørge, og hvis hr. Kamal Qureshi har mulighed for at høre det, kan han måske svare: Har jeg mulighed for at møde muslimske kvinder på et diskotek?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kamal Qureshi, og derefter er der noget, der tyder på, at vi kan gå videre i ordførerrækken.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jamen det glæder mig da meget, at hr. Søren Krarup er meget optaget af at møde muslimske kvinder. Det vil jeg notere mig. Og jeg vil da også sige, at næste gang hr. Søren Krarup har lyst til at tage på ferie, kan hr. Søren Krarup jo tage til Tyrkiet og gå på diskotek dér, og de kvinder, der er på det pågældende diskotek, vil være muslimer.

Men det er da rigtigt, at hvis jeg skulle tage ud på en salsabar sammen med hr. Søren Krarup, ville jeg ikke møde forfærdelig mange kvinder med slør, men jeg ville jo heller ikke møde forfærdelig mange af de kvinder, der gik i optog sammen med Moses Hansen for kristendommens udbredelse.

Det er jo rigtigt, hvad hr. Søren Krarup siger, at hvis man er meget religiøs og af den grund tager afstand fra at gå på diskotek og danse på den måde, det nu foregår på, så afholder man sig vel fra det. Det er der jo mange kristne, Jehovas Vidner, muslimer, jøder og andre, der gør, og der er også mange andre, der gør det, fordi de ikke har lært de rigtige trin endnu. Sådan er det, og vi må så sige, at vi må arbejde for, at kvinderne får mulighed for det, hvis de i øvrigt har lyst, men jeg vil da ikke tvinge folk til at gå ind på et diskotek og møde mig, hvis de i øvrigt hellere vil lave noget andet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

I relation til den nys overståede debat vil jeg blot sige, at det faktum, at jeg ikke er særlig god til at danse, eller at jeg er over 60 år, er ikke det, der afholder mig fra at gå på diskotek, men jeg kan

simpelt hen ikke høre, hvad jeg selv tænker, når jeg går på diskotek. Der er en infernalsk larm, og man kan ikke føre en konversation med sin sideemand, og det alene er nok til, at jeg ikke kommer på diskotek. Så den diskussion synes jeg, vi skal overlade til dem, der kommer der.

Det Radikale Venstre er medansvarlig for den integrationslov, som er til ændring i dag, og vi har undervejs været interesseret i at se, hvordan man kunne ændre den, sådan at de ting, der ikke fungerede godt nok, måske kunne komme til at fungere bedre.

Vi har fra vores folketingsgruppes side været ude at besøge adskillige af de kommuner, som har skullet arbejde med denne her lov siden 1998, og har fundet, at den stort set fungerede godt, men at der selvfølgelig var mulighed for øget fleksibilitet på nogle områder.

Derfor er nogle af de forslag til ændring af integrationsloven, som er fremlagt her i dag, nogle, der får Det Radikale Venstres støtte. Vi er svært interesserede i at få integrationen til at fungere bedre, vi er meget interesserede i at få sprogcentrenes monopol brudt, og det er en god idé at gøre det nemmere for udlændinge at lære dansk på en arbejdsplads.

Vi synes også, at det er en glimrende idé at gøre det lettere og gøre det til en attraktion for flygtninge at komme på højskole; det hilser vi meget velkommen. Og at forbedre mulighederne for, at udlændinge kan opgradere deres oprindelige uddannelse, er også en glimrende idé.

Oplægget til mere fleksibelt samarbejde på tværs af kommunegrænserne og bedre adgang til udlicitering af integrationsopgaven til private ser vi som gode forslag, der også er værd at afprøve.

Vi er ikke begejstrede for forslaget boligdel, men vi er fuldstændig på det rene med, at den del af det har været svært for en del kommuner at opfylde, og da vi støtter de øvrige forslag, støtter vi altså hermed også boligdelen af dette forslag.

Vi bliver selvfølgelig stillet spørgsmålene: Hvorfor stille krav om, at danske statsborgere, som søger familiesammenføring, skal have en passende bolig til rådighed, mens man for flygtningenes vedkommende godt kan gå på kompromis med, hvad en passende bolig er?

Denne modsætning fører for vores vedkommende til en overvejelse over, hvorvidt det overhovedet er logisk at opretholde boligkravet i den nuværende form i forbindelse med familiesammenføringsreglerne, også selv om vi har væ-

ret med til at indføre boligkravet. Men det kan vi selvfølgelig diskutere ved en anden lejlighed.

Generelt er der altså en del smidiggørelser og frihedsgrader, som er indbygget i det her lovforslag, og det synes vi er glimrende, men der er også nogle mangler, og dem vil vi gerne tage med i udvalgsarbejdet.

Vi er lidt skuffede over, at kommunernes ansvar for integrationen ikke er understreget i tilstrækkelig grad. Efter vores opfattelse burde kommuner, som ikke lever op til deres forpligtelser, kunne fratages integrationsopgaven, fordi der allerede er så mange værktøjer i den nuværende lov og der kommer flere, og derfor synes jeg også, at det ville være nærliggende at sige, at når der er kommuner, der ikke løfter den opgave, skal de kunne pålægges at udlicitere den til andre og betale for, at andre gør det.

Det overrasker også lidt, at der ikke i lovforslaget er taget højde for, at en række udlændinge ikke har mulighed for at supplere deres starthjælp med andre indtægter, f.eks. ved at tage et arbejde. Hvorledes sikrer vi mennesker, som ikke for tiden kan klare et arbejde, og som ikke har kræfter til at lære dansk, fordi de er traumatiseret? Hvordan sikrer vi dem et anstændigt liv? I den forbindelse må vi sige endnu en gang, at vi er kedede af den lave starthjælp; den mener vi faktisk er en hindring for integrationen.

Arbejdsmarkedsreformen, som der netop er indgået forlig om, vil fjerne en del af de økonomiske barrierer for at få flere lavtlønnede i arbejde, og derfor støtter vi også den. I samme åndedrag må vi så sige, at starthjælpen igen er et problem, fordi folk måske vil føle sig tvunget til at bruge tiden på at skaffe penge, f.eks. ved sort arbejde, hvis der ikke er ufaglært arbejde at få.

Kl. 14.00

Men vi er sikre på, at arbejdsmarkedsreformen, som netop er vedtaget, vil få så meget større virkning, nu da vi også forbedrer integrationslovens fleksibilitetsordninger.

Opsummerende vil jeg sige, at vi i Det Radikale Venstre støtter lovens intentioner om at integrere udlændingene bedre. Derfor støtter vi også dette lovforslag, og vi vil indgå aktivt i udvalgsarbejdet med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil godt hjælpe fru Elisabeth Arnold med at få rettet en misforståelse. Fru Elisabeth Arnold talte om, at det var mærkeligt, og at der var en modsigelse i, at man taler om passende bolig i

forbindelse med familiesammenføringsreglerne, og det gør man ikke med flygtninge.

Er fru Elisabeth Arnolds tanker ikke lige kommet på vildveje et øjeblik? Er det ikke sådan, vil jeg gerne spørge fru Elisabeth Arnold om, at når man taler om familiesammenføringsregler, så stilles der nogle krav og nogle betingelser, for at man overhovedet kan få familiesammenføring, nogle betingelser om, at den, der vil have familiesammenføring, skal skaffe en passende bolig, hvorimod det, vi taler om med hensyn til flygtninge, er flygtningenes ret og kommunernes pligt.

Der er ikke nogen selvmodsigelse, for det er to helt forskellige ting. Det er en pligt det ene sted, og det er en ret det andet sted.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det, der undrede mig, var egentlig fru Arnolds kritik af starthjælpen, ikke fordi jeg ikke forstår kritikken af den særlige, lave starthjælp til denne her gruppe – det gør jeg godt – men samtidig roste fru Elisabeth Arnold arbejdsmarkedsreformen som et redskab, der havde fjernet barrierer for, at folk kunne komme i arbejde.

Kan man ikke med lige så god ret sige, at starthjælpen sådan set er en fjernelse af en barriere for, at det kan betale sig for folk at lave et eller andet?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jo, vil jeg gerne sige til fru Birthe Rønn Hornbech, jeg ved godt, at det ikke er helt den samme situation, man står i, men det var selvfølgelig en anledning til at sige, at begrebet »passende bolig« har været til meget stor diskussion i forbindelse med familiesammenføringsreglerne, og her går man altså bort fra begrebet ved at sige, at det godt kan være en lidt anderledes, en lidt midlertidig bolig, og der behøver ikke at være faciliteter af forskellig slags osv. Så det var såmænd blot for at få det spørgsmål, som fru Birthe Rønn Hornbech så også stillede mig; så det var da udmærket.

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg var fuldstændig forberedt på, at det spørgsmål ville komme, så det er jeg sådan set også godt tilfreds med.

Det er fuldstændig rigtigt, at den arbejdsmarkedsreform, der er indført, lægger et loft over den bistandshjælp, som to kontanthjælpsmodtagere, der er gift med hinanden, totalt kan få. Det hænger jo sammen med, at når blot en enkelt

person får arbejde, skal vedkommende op og tjene så styrtende mange penge, for at familien samlet ikke skal gå ned i indkomst, og derfor er der lagt et loft. Jeg mener ikke, at det støder sammen med reglerne om den meget lave start-hjælp. Der er fantastisk stor afstand.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Bare for at afslutte den diskussion vil jeg sige, at der jo altså også i arbejdsmarkedsreformen er nedskæringer for *enlige* kontanthjælpsmodtagere.

Men derudover vil jeg sige om det her lovforslag, vi behandler, L 21, at lovforslaget jo præsenteres med en masse plusord, som det er svært at blive voldsomt forarget over. Smidig administration, opkvalificering og samarbejde er ting, der lyder godt og pænt, og det er faktisk også sådan efter vores opfattelse, at der er ting i det her forslag, som er både fornuftige og rimelige, bl.a. med hensyn til højskoleophold.

Men der er altså også det problem endnu en gang, at regeringen benytter det her trick, som også tidligere regeringer benyttede, med at putte forskellige varer i kurven og så sætte det til salg samlet. Skal man have den flotte buket roser, så skal man også lige tage de halvruåne æbler med i købet, og det synes vi sådan set ikke er en særlig god måde at gøre det på. Der kunne vi godt tænke os lidt mere liberalisme fra regeringen: at man gav frit valg på alle hylder, så man kunne vælge det, man ville have, og kunne sige nej til det andet. Den mulighed får vi ikke her. Der er et samlet forslag, som man kan tage stilling til eller lade være, og vi bliver så nødt til at sige »lade være«, fordi der er ting i det her forslag, som vi ikke kan acceptere.

Kl. 14.05

En af de store knaster har vi været inde på. Det er spørgsmålet om boligplacering i kommunerne. Pligten til at finde en bolig til en flygtning inden for 3 måneder var jo tænkt som en løsning i de situationer, hvor folk blev koncentreret i bestemte kommuner og nogle gange kunne være placeret i måneder, ja, i år i midlertidige boliger. Med den kommunale pligt til at deltage i integrationen skulle der nu løftes i fællesskab.

Det er så den pligt, man vil fjerne, ved at man fremover ikke skal have en boligplacering inden for 3 måneder. Problemet set ud fra vores synspunkt er, at der ikke lægges op til, at der skal

være en tidsfrist for, hvornår der skal være en bolig til rådighed.

Som Socialrådgiverforeningen og HK bl.a. påpeger i deres høringssvar, rejser det nogle retssikkerhedsmæssige problemer, som lovforslaget ikke giver noget svar på, og som vi heller ikke i de spørgsmål, vi hidtil har stillet til ordførerne bag lovforslaget, har fået noget svar på.

Efter vores opfattelse er det i den sammenhæng bemærkelsesværdigt, men måske også en lille smule sigende for situationen med regeringens politik om nedsatte ydelser og lavere start-hjælp, at Kommunernes Landsforening i deres høringssvar må erkende, at præcis denne her situation gør det vanskeligt at finde boliger, der er tilstrækkelig billige til, at flygtninge kan betale dem. Også det synes vi der mangler et svar på.

Det er et kæmpe problem, at der er boligmangel, og den situation rammer både danskere og udlændinge. Og det, der er det afgørende, er selvfølgelig at gøre noget ved den situation, at lave en tag over hovedet-garanti, ligesom man har en pasningsgaranti, at sørge for, at der bliver bygget radikalt flere boliger, og at sørge for, at de boliger, der er, bliver fordelt bedre. Det gør man ikke ved at fordele elendigheden, som Socialdemokratiet altså også er gået med til her.

Med hensyn til de mange ideer om at bruge uddannelsessystemet med højskoler osv. på en ny måde, er der, som jeg sagde, takter, der er fornuftige at forfølge. Det gælder samarbejdet om sprogundervisning ved praktik og arbejde. Men samtidig har jeg den opfattelse, at regeringens måde at fremsætte forslaget på gør det svært at nå frem til en fornuftig model, hvor man ellers kunne finde en fælles holdning til en række af disse forslag.

Et af problemerne drejer sig om ideerne om at lade flere udbydere af danskundervisning komme i gang. Vi mener, at der er en reel risiko for, at undervisningen afprofessionaliseres og vi får en ringere undervisning. Det er jo desværre et område, hvor vi har set, at forskellige aktører har set en interesse i at malke systemet og udnytte det, at der var flygtninge og indvandrere, til at få nogle penge i kassen.

Det kunne man selvfølgelig imødegå ved en meget effektiv kontrol, men så er det jo meget bekymrende, at det, der står om kontrollen eller tilsynet, er, at tilsynet af de nye udbydere *primært* skal ske gennem deres egne indberetninger. Jeg tror næppe, at denne indberetning fra dem, der selv tjener penge på det her, vil føre til, at der er mange kurser, der vil blive stoppet på

grund af dårlighed. Så vi mener, der er et stort problem dér, som vi må kigge nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Men afslutningsvis: Der er nogle ting, vi kan støtte, og der er nogle store ting, vi er imod. Vi beklager, man har slået det sammen i én kurv; vi opfordrer regeringen til at lave en opdeling i bestanddelene.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Det er underligt her at skulle høre hr. Søren Søndergaards store bekymring omkring sprogundervisningen.

Hvis hr. Søren Søndergaard virkelig har fulgt med i de senere år, vil han jo have set talrige eksempler på, at vi har flygtninge og indvandrere, der har gået på sprogkurser i 3-4 år stort set uden at kunne et ord på dansk. Og så snakker hr. Søren Søndergaard om, at han er bekymret for, at det her nu bliver afprofessionaliseret.

Jamen kan det ikke kun gå i én retning? Det handler om, at det her skal gøres bedre, og det at få flere forskelligartede tilbud ind og mere individuel undervisning for den enkelte indvandrer og flygtning på deres niveau vil da kun løfte dem sprogmæssigt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at sprogundervisningen ikke har været god nok, men jeg kan garantere for én ting, og det er, at den kan blive meget værre, og jo mere man lægger det ud til alle mulige forskellige aktører, som kan gå ind og tjene penge på det her område, jo større bliver problemet.

Men okay, det problem kan vi jo lade komme an på en prøve, og det kan vi jo gøre ved at have et effektivt tilsyn. Det var lige præcis derfor, jeg hæftede mig ved, at der står, at tilsynet med de nye udbydere primært skal ske gennem deres egne indberetninger.

Kl. 14.10

Men jeg forstår, at vi er enige om, at det er en dårlig idé. Vi skal indføre et virkelig effektivt tilsyn, der sikrer, at de, der får penge for at give sprogundervisning, virkelig giver sprogundervisning, og ellers bliver de ... i hoved og bagdel. Det håber jeg, at vi kan blive enige om under udvalgsarbejdet, for så er vi kommet et skridt videre.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Nu kunne det jo være rart at høre, hvad hr. Søren Søndergaard egentlig mener med et effektivt tilsyn, hvis det kommer til at handle om *hans* holdning og *hans* forslag, at vi skal til at have en masse bureaukrati, en masse rapportering osv. i stedet for at se, hvordan virkeligheden forandrer sig. Det er jo virkeligheden, der er så spændende at følge med i. Og den mener jeg faktisk at vi *har* virkelig hånd i. Det er jo også derfor, vi laver om på tingene nu. Det er jo, fordi vi har set, at virkeligheden ikke fungerer.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er jo simpelt hen ikke korrekt, at virkeligheden ikke fungerer. For det første er udsagnet jo uforståeligt, for virkeligheden fungerer jo, men det, der formentlig menes, er, at sprogundervisningen ikke fungerer. Men sprogundervisningen fungerer jo et stort stykke hen ad vejen, og så er der altså desværre også en del af sprogundervisningen, der absolut ikke fungerer, hvor det fungerer alt for dårligt, og det skal vi have gjort noget ved.

Men man skal da ikke tro, at sprogundervisningen bliver bedre af, at man bare lægger det ud til private entreprenører og så i øvrigt ikke fører noget tilsyn med dem. Det bliver tingene da ikke bedre af. Hvis man tror det, tager man fejl, og så vil virkeligheden vise, at det kan blive langt værre, end det er i dag.

Jeg kender desværre alt for mange, som får guld i øjnene, når de ser muligheden for at lave kurser og alt muligt, hvor de kan gå ind og tjene nogle penge. Og jeg ved, hvilke ressourcer der reelt bliver sat ind på at sikre, at folk får en ordentlig undervisning nogle af de steder, hvor det har været muligt. Så jeg ville være meget påpasselig, og det opfordrer jeg også Venstre til at være.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Irene Simonsen for sin tredje og dermed sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Irene Simonsen (V):

Jamen det glæder mig da meget, at hr. Søren Søndergaard så klart og tydeligt nu siger, at dele af sprogundervisningen ikke har fungeret. Det er jo lige præcis det, vi skal have fat i, vil jeg gerne sige til hr. Søren Søndergaard.

Jeg er bekendt med et helt bestemt projekt, hvor der var en flygtning, der havde gået til undervisning på sprogskole i 4 år og ikke kunne noget på det danske sprog, ikke kunne begå sig. Vedkommende kommer ud på en arbejdsplads, og det eneste, der kan lade sig gøre, er at få en privat sproglærer, altså en privat aktør med ud på arbejdspladsen og give ham intensiv undervisning. I løbet af et halvt år kunne den mand bestride sit arbejde under ordinære forhold. Og det er lige præcis de muligheder, vi skal have mange flere af.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KRF):

Det er korrekt: Jeg er blevet ordfører efter hr. Jann Sjursen på dette meget spændende område fra salsbarer til dyb filosofisk diskussion; det er jo et område med mange facetter. Så det kan jeg se frem til fremover.

Det her lovforslag er jo et forslag med utrolig mange elementer, så jeg vil nøjes med at tage nogle enkelte ud.

Et af elementerne er jo anvisning af passende bolig til flygtninge inden 3 måneder, en regel, som bortfalder nu med dette forslag og bliver erstattet med en formulering om, at de snarest muligt skal kunne få en bolig.

Nu ved vi jo godt, at boligsituationen ikke er den bedste her i landet. Derfor er det selvfølgelig også meget vigtigt for Kristeligt Folkeparti, at vi sikrer os, at der bliver taget et vist hensyn til en gruppe mennesker, som vi ikke kan gå ud fra har helt det samme netværk som herboende danskere, og som måske heller ikke har de samme muligheder for at skaffe sig en bolig. Der skal tages hensyn til den gruppe mennesker, så de ikke »hænger« et eller andet sted og ikke rigtig kan komme ind på boligmarkedet overhovedet. Det vil vi gerne i hvert fald se på og være forsikret om ikke sker.

Der er også det element, at det nu skal være muligt for kommunerne som aktivering at tilbyde særlige opkvalificerende forløb til udlændinge med en mellemlang eller videregående uddannelse, som de kommer her til landet med. Vi ser det som værende utrolig positivt, at det er muligt. Om det så lige skal være 3 måneder, kan jo så diskuteres – det kunne jo være, det skulle være 4 måneder eller 5 måneder – men det, at det nu bliver muligt at bruge de ressourcer og kompetencer, man kommer med, og hurtigt

komme ud på arbejdsmarkedet og også få den bekræftelse, der ligger i, at man altså godt kan komme og yde noget og kan blive en del af samfundet og fællesskabet, og at man ikke bliver sat hen, ser vi som værende en positiv del af denne her lovgivning.

Kl. 14.15

Så er der en mindre ændring i forhold til reglerne om integrationsråd, og der er det jo vigtigt, at det arbejde, der skal gøres, også bliver gjort i fremtiden, og at den sammensætning, der sker, selvfølgelig er optimal.

Så er der hele diskussionen om sprogundervisning. Man kan sige, at nu bliver der så gjort op med sprogcentermonopolet, og det vil sige, at kommunerne nu også får flere muligheder for at vælge med hensyn til udbydere af danskundervisning.

Det kan være positivt nok at være fleksibel; det kan være positivt nok, at der kan være flere udbydere; men vi vil i hvert fald i det efterfølgende udvalgsarbejde se nærmere på, om det kan være muligt at præcisere nogle krav til disse udbydere. Der er jo ingen tvivl om, at sproget er en meget stor del af integrationen og det at kunne være en del af fællesskabet, og derfor er det også vigtigt at se på, om vi nu også får den kvalitet, den fleksibilitet og den niveaudeling, som det jo også er så spændende at tale om i alle mulige andre sammenhænge; det, at man tager udgangspunkt i den enkelte og alle de her ting. Det er vigtigt, at det også bliver tilgodeset, når det drejer sig om udlændinge.

Så vi er positivt stemt over for forslaget i sin helhed, men der er også elementer, som vi vil arbejde nøje med i det kommende forløb.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne starte med at takke for den næsten massive opbakning, der er til dette forslag. Jeg glæder mig til, at vi kan gøre detaljerne færdige, og jeg glæder mig til, at der kan være lige så bred opbakning ved tredjebehandlingen.

Ifølge dagspressen er det blevet et problem for Kerteminde Kommune, at der alligevel ikke kommer så mange flygtninge, som man havde regnet med, og i Pandrup Kommune vil man nu have kompensation fra staten, fordi der ikke kommer så mange flygtninge, som man havde regnet med. Sagen er nemlig den, at kommunerne tjener penge på integrationsprogrammerne.

Det er jo alt sammen glædeligt nok, for så er der jo ingen undskyldning for ikke at gøre det

lidt bedre, når det gælder at få udlændinge lært dansk og først og fremmest at få dem i job.

Det går jo skidt i dag i Danmark, som det gør i en række lignende velfærdsstater: Udlændinge bidrager ikke til arbejdsstyrken, udlændinge bidrager negativt til arbejdsstyrken, fordi det koster mere arbejdskraft at tage sig af dem, end de leverer, og det er på trods af, at de fleste uden tvivl kommer hertil med en indstilling i retning af, at man skal yde, før man kan nyde. De vil gerne have arbejde, men i velfærdssamfundet med verdens højeste minimumslønninger og verdens højeste kontanthjælpssatser er det tilsyneladende ikke muligt at få dem i arbejde.

Det bliver der nu ændret lidt på ved det forlig, der blev indgået for et par dage siden, og forhåbentlig også ved det lovforslag, som ligger her, og som tilsyneladende får en let gang gennem Folketinget.

Jeg blev i dag ringet op af en brancheforening, som gerne vil gøre noget mere for at få nogle flere udlændinge i job i virksomhederne. De vil gerne gøre en aktiv indsats gennem deres fagblad. De mangler arbejdskraft, men det går ikke særlig godt med at få fat i de ledige udlændinge, som er overalt i landet.

Jeg kunne jo glæde vedkommende med, at fra den 1. januar bliver det lidt enklere, for så kan man ringe til det nærmeste sprogcenter og spørge: Har I nogle, som går og ikke har noget at lave? Ifølge statistikken har ca. halvdelen ingen ting at lave ud over at gå 10, 12, 15 timer om ugen til dansk. Og det er jo ikke et liv at byde folk, specielt ikke, hvis man skal tilbringe resten af livet i Danmark.

Kl. 14.20

Der er virksomheder, som gerne vil tage flygtninge direkte fra asylcentrene, når de har fået asyl, bringe dem i arbejde med det samme og lære dem dansk. Det skal selvfølgelig kunne lade sig gøre. Pengene til danskundervisning skal kunne følge med flygtningene ud på den virksomhed, som er villig til at tage sig af danskundervisningen.

Skulle der være flygtninge, som gerne vil direkte på folkehøjskole, skal det også kunne lade sig gøre. Så skal de selvfølgelig ikke først boligplaceres i en kommune, så skal boligplaceringen vente, til de har været på højskole. Derved sparer man jo huslejen i den periode, og det kan så betale højskoleopholdet. Det er jo ikke dyrere at bo på et tomandsværelse eller endda bo på enkeltværelse på en folkehøjskole, end det er at

have en lejlighed i en kommune, så selvfølgelig kan det lade sig gøre.

Derfor må vi have disse opblødninger, som der stilles forslag om her. Og når jeg læser lovforslaget igennem igen, efter at have haft det lidt på afstand, kan jeg godt se, at næste år ved samme tid skal vi måske lave endnu flere opblødninger, hvis disse opblødninger, som her foreslås, virker, som de skal. Hvis det viser sig, at vi kan have den tillid, som ligger i opblødningerne, synes jeg, at vi skal gå videre ad den vej.

Jeg vil gerne berolige både fru Anne-Marie Meldgaard og hr. Søren Søndergaard med hensyn til udbuddet af danskundervisning. De gældende krav til indhold og kvalitet bevares jo. Og jeg håber, at jeg til januar kan komme med et lovforslag, som sikrer, at pengene falder til udbydere, når danskmodulet er bestået. Det vil sige, at der altså bliver et resultatmål, og at pengene falder, når resultatmålet er nået.

Der sidder et udvalg og arbejder med det. Det er jo en stor sag at lave om på forholdet mellem stat og kommune og sprogcentre, så det kan altså ikke komme igennem med virkning fra den 1. januar, det må tage lidt længere tid, også fordi det skal forberedes ordentligt. Men det kommer, og det vil trække i samme retning som det, vi står med i dag. Jeg håber, der kan være lige så bred opbakning til det.

Med hensyn til boligkravet vil jeg gerne understrege, at man godt kan flytte fra en kommune til en anden kommune, hvis man finder job dér. Så skal den nye kommune naturligvis på en eller anden måde overtage forpligtelsen. Integrationsloven forhindrer ikke – det siger jeg til hr. Kamal Qureshi – at man kan flytte efter jobbet. Jeg vil gerne understrege, at min forestilling er, at jobbet skal gå forud for alt andet.

Den lykkeligste situation, der kan opstå, er, hvis hele kvotesystemet bryder sammen, fordi der er så mange, der finder job rundtomkring og skaber sig et netværk på deres folkehøjskole eller andre steder, og fordi der er så mange opslag om job på opslagstavlen på asylcentret, at vi slet ikke kan styre dem længere. De render ud til noget arbejde, til noget fornuftigt at bestille. Gid det kunne komme så vidt. Det håber jeg – det er næste skridt. Men lad os nu få det her til at virke, så er vi da i hvert fald kommet et stykke ad vejen.

Jeg vil gerne takke hver eneste ordfører, der har haft ordet. Jeg vil sågar også takke hr. Søren Søndergaard, som minsandten var for en del af det. Hvornår har man sidst været ude for det?

Rigtig mange tak for den konstruktive ånd, der har præget debatten.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning:
Det er farligt at rose folk!

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det var jo en ren tilståelsessag. Ministeren må jo indrømme, at det der med at sende sprogundervisningen ud, hvis ikke man har en klar check and balance, altså nogle klare kontrolmuligheder, er noget meget farligt noget. Der sidder massevis af entreprenante entreprenører, hvis øjne simpelt hen gløder over de penge, de kan tjene på det her uden at levere varen. Derfor må ministeren jo også sige: Der kommer et forslag til januar om, hvordan vi får lavet en eller anden kontrol med de udbud, vi laver nu.

Kl. 14.25

Så kigger vi på det til januar. Det kan være, vi er positive over for den kontrolmekanisme. Men der skal være en kontrolmekanisme, for er der ikke en kontrolmekanisme, kan det her blive meget farligt, og det kan blive meget værre, end det er i dag.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning til ministeren.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Først og fremmest vil jeg gerne anføre, ligesom Socialdemokratiets ordfører gjorde det, at vi også er meget kedede af, at hørings svarene er kommet så sent. Jeg lovede at komme med en bemærkning om det herfra og sige, at næste gang vil vi prøve at få udskudt førstebehandlingen, indtil vi når at få hørings svarene, så vi har mulighed for at læse dem. Det er bare sagt for god ordens skyld.

I forhold til boligvisitering vil jeg gerne spørge ministeren: Hvis det nu er muligt at finde en bolig et andet sted, og man ikke kan finde en bolig i den kommune, man nu er visiteret til, åbner det også op for, at man vil kunne flytte efter bolig og også efter uddannelse?

Så mangler jeg bare lige en tilkendegivelse fra ministeren af, at ministeren også vil være optaget af at sikre, at den diskrimination ikke er en hindring for nogle af de her gode forslag, som ministeren har sat i værk.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Kamal Qureshi, at det vil være en ulykke, hvis diskrimination eller tendenser til diskrimination forhindrer, at integrationsloven med de ændringer, der nu forhåbentlig vedtages, kan virke. Det har vi en fælles interesse i at undgå.

Og må jeg fortsætte til hr. Kamal Qureshi: Hvis to kommuner kan blive enige om, at en udlænding kan flytte fra den ene kommune til den anden, er det jo ikke noget problem. Hvis de ikke kan blive enige, ja, så kan man jo altid løse problemet på samme måde, som hvis en udlænding finder et job i en anden kommune, så kan den modtagende kommune jo blot få færre flygtninge det næstfølgende år. Og den kommune, hvor vedkommende flytter fra, kan så få én ekstra det næste år. Så i kraft af denne årlige forhandling og tildeling af kvoter er det jo meget nemt at opveje det problem, der opstår, hvis en kommune synes, at nu kommer der for mange.

Der er i øvrigt adskillige kommuner, som i år har fået besked på, at de slet ikke skal have nogle, fordi de på anden måde allerede har opfyldt deres forpligtelse. Det skyldes bl.a. ofte, at der har været større familier knyttet til de flygtninge, man har taget, end man havde regnet med.

Jeg beklager, hvis høringsnotatet blev sendt for sent frem – det blev sendt i fredags. De senest indkomne hørings svar er eftersendt i går, så de er her, men det kunne godt have været før. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at til gengæld har vi altså ydet den service at fremsende kommenterede hørings svar. Jeg synes, det må være vigtigt for Folketingets behandling af sagen, at man får, hvad DA siger, hvad Dansk Flygtningehjælp siger osv., og så får man også ministeriets forklaring på, hvorfor man har gjort, som man har gjort. Det synes jeg er en god service.

Så lige til sidst til hr. Søren Søndergaard, som jeg lover aldrig at rose igen, for så vil han jo protestere endnu en gang – og jeg læser op: Efter lovforslaget stilles der stort set de samme krav til de nye udbydere som til sprogcentrene. F.eks. forudsættes det, at de gældende krav til undervisningens indhold, tilrettelæggelse og kvalitets sikring også skal gælde for de nye udbydere. Men kravet om særligt uddannede forstandere, sprogterråd, pædagogiske råd, kursistråd m.v. gælder ikke de nye udbydere, fordi de nye udbydere ofte vil skulle undervise mindre grupper af udlændinge på virksomheder, eller hvor det nu er, de bliver undervist.

Kl. 14.30

Så jeg synes, det hele har en god forklaring. Og hvis vi skal have større fleksibilitet med hensyn til danskundervisning, bliver vi altså også nødt til at fravige kravene om et fuldt udstyret sprogcenter for hver eneste udlænding, der skal undervises.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ophævelse af lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. (jugoslaverloven) samt ændring af udlændingeloven og forskellige skattelove. (Ophævelse af jugoslaverloven).

Af integrationsministeren (Bertel Haarder).
(Fremsat 2/10 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo glædeligt, at vi nu kan ophæve den særlige lov for Jugoslavien om midlertidig opholdstilladelse og de følgelove, der fulgte efter. De, der har siddet i Folketinget tilstrækkelig længe, kan huske, hvordan man i flere omgange har givet særligt opholdsgrundlag for de ulykkelige ofre for den ulykkelige krig i Jugoslavien. Det er derfor glædeligt, at vi nu kan ophæve loven, fordi der ikke mere er behov for den.

Jeg vil også sende en venlig hilsen til Dansk Flygtningehjælp, som har modtaget forslaget og kommenteret det meget positivt i sit høringssvar ud fra de bemærkninger, der er tilkendegivet i forslaget.

Skulle der vise sig at være et helt enkeltstående, uforudsigeligt tilfælde, er der andre regler i den nugældende udlændingelov, der kan danne grundlag for ophold.

Med disse bemærkninger på Venstres vegne skal jeg meddele, at vi tilslutter os forslaget.

Karen J. Klint (S):

Indledningsvis vil jeg gerne kvittere for, at det ret tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at ingen flygtninge fra Bosnien-Hercegovina, som fortsat har et særligt beskyttelsesbehov, vil komme i klemme, selv om den særlige jugoslaverlov ophæves, idet regeringen vedstår sine løfter om, at der fortsat kan gives opholdstilladelse ud fra et humanitært beskyttelsesbehov.

For selv om der ikke længere foregår krigshandlinger eller lignende uroligheder i Bosnien-Hercegovina, er der god grund til fortsat at bekymre sig om de personer, der er flygtet fra etnisk udrensning, især i den serbisk kontrollerede del af Bosnien, idet de i en række tilfælde bliver henvist til at søge beskyttelse i den regeringkontrollerede del af Bosnien, uanset at den ingen tilknytning har til denne landsdel. Det bekræftes i nogle af høringssvarene.

At nogen fortsat har et særligt beskyttelsesbehov bekræftes direkte af, at der er givet ophold til 109 personer fra området i årets første 7 måneder. Fra ministerens høringssvar, dateret den 4. oktober 2002, vil jeg derfor gerne fremhæve ministerens tilsagn om, at der i fremtidens afgørelser vil blive lagt vægt på UNHCR's tilkendegivelser af, at visse grupper fortsat har et beskyttelsesbehov, og også, at ministeren er positiv i forhold til Dansk Flygtningehjælps udsagn. Der har ministeren en længere redegørelse af forskellige paragraffer, som jeg også læser som et tilsagn med hensyn til den retssikkerhed, der skal være i forhold til de mennesker, som er særligt i klemme, ikke alene for så vidt angår forholdene i dag, men også når loven ophæves.

Desuden gentager ministeren videre i sine bemærkninger, at der efter ansøgning kan meddeles humanitær opholdstilladelse til en udlænding, der uden for asylområdet befinder sig i en sådan situation, at væsentlige og afgørende hensyn taler for, at man skal imødekomme ansøgningen.

Endelig kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde taler for det – også efter en anden paragraf. Så der er flere paragraffer, som